

Iranian Muslim Women Orientation :Role of some Variables

Elahe Sutudenama¹

English language learning reasons or as it is called "orientations" which affects the English language proficiency indirectly ,can be affected by some variables in its own turn. Unfortunately a few studies deal with these kinds of variables. Salim's(1995) study deals with the effect of gender in integrative orientations. He (1997) poses that female muslims, under pressure of the Islamic laws in their country are more integratively oriented than males in Canada as L2 community. The present study tries to investigate the effect of some variables including gender on the kinds of orientation of the undergraduate English majors in Iran , as an Islamic country. The results indicate that among investigated variables gender affects on the kinds of orientation but just the opposite of what Salim claims.

Key Words: 1- English learning orientation,2- integrative reason,
3- instrument reason

¹- A Member of scientific Society, Department of English language, Alzahra University.

دلایل یادگیری زبان انگلیسی در میان زنان مسلمانان ایرانی:

بررسی نقش برخی عوامل

الله ستوده نما^۱

چکیده:

دلایل یادگیری زبان انگلیسی که به صورت غیرمستقیم بر مهارت زبان انگلیسی تاثیر می‌گذارد خود از برخی عوامل تاثیر می‌پذیرد. متأسفانه تحقیقات زیادی پیرامون این عوامل صورت نپذیرفته است. در نمونه‌ای از این تحقیقات، سلیم (۱۹۹۵) درباره تاثیر جنسیت بر دلیل یادگیری زبان می‌پردازد. به نظر او زنان مسلمان تحت فشار زیاد قوانین اسلامی در کشورشان بیشتر از مردان تمایل به همسازی خود با کاندائ‌ها دارند. تحقیق حاضر تاثیر برخی عوامل از جمله جنسیت بر دلیل یادگیری زبان انگلیسی در میان دانشجویان زبان انگلیسی در ایران به عنوان کشوری اسلامی بررسی می‌نماید.

نتایج این تحقیق نمایانگر آن است که در میان عوامل مورد بررسی، جنسیت نقش بسزایی در یادگیری زبان انگلیسی دارد ولی با دلیلی کاملاً متفاوت و مغایر با آنچه سلیم ادعا می‌کند.

واژگان کلیدی: ۱- دلایل یادگیری زبان انگلیسی، ۲- دلیل انضمامی، ۳- دلیل ابزاری

۱- مقدمه

یادگیری زبان انگلیسی از بعد جامعه‌شناسی - روانشناسی از سویی با دلایل یادگیری زبان دوم و ارتباط آن با انگیزه و از سویی دیگر با نحوه نگرش فراگیران همیشه آمیخته بوده است. گاهی دلایل یادگیری زبان، انضمامی^۲ و ابزاری^۳ است و گاهی متاثر از شرایط خاص اجتماعی، دلایل

۱- عضو هیئت علمی دانشگاه الزهرا، گروه زبان انگلیسی

2- integrative

3- instrumental

دیگری برای آن ذکر می شود. یکی از سوالات اساسی در این زمینه که یا به آن پرداخته نشده و یا در صورت بررسی بسیار کم بوده است، تاثیر برخی از عوامل بر این دلایل است. تحقیق حاضر با طرح این سوال که آیا ارتباطی بین سن، رشته، جنسیت و دانشگاه از یکسو و چهار دلیل برای یادگیری زبان انگلیسی (ستوده‌نما ۲۰۰۲) از سویی دیگر در میان دانشجویان ایرانی وجود دارد، به بررسی برخی از این عوامل می پردازد.

۲- پیشینه تحقیق

گاردنر^۱ مدل جامعه‌شناسی، روانشناسی یادگیری زبان خود را در سال ۱۹۸۳ و ۱۹۸۵ ارائه داد. البته باید این نکته را در نظر داشت که این مدل بر اساس تحقیقاتی است که سال‌ها قبل توسط گاردنر و همکار وی لمبرت^۲ (۱۹۵۹، ۱۹۷۲) صورت گرفته است.

در این مدل گاردنر دو دلیل برای یادگیری زبان ارائه می‌دهد. ۱- دلیل انضمامی (تمایل به همسان‌سازی در هویت با جامعه زبان دوم) ۲- دلیل ابزاری (یادگیری زبان جهت استفاده ابزاری از آن برای دستیابی به اهداف دیگر) بر اساس نظریه گاردنر عمدتاً افرادی که تمایل به یادگیری با دلیل انضمامی دارند در یادگیری زبان انگلیسی موفق‌ترند (گاردنر ۱۹۵۹).

روش تحقیق در مقاله حاضر به صورت زیر است:

در دهه نود محققان دیگری دلایل یادگیری زبان را بر اساس شرایط و محیط های گوناگون، متفاوت از دو نوع عنوان شده توسط گاردنر و همکاران وی مطرح کردند (دورنی^۳ ۱۹۹۰، کرامر^۴ ۱۹۹۳، کلمنت، دورنی و نولز^۵ ۱۹۹۴)

سلیم محقق اسرائیلی از محققانی است که دلیل انضمامی را دلیل یادگیری زبان می‌داند. او به نقل از سدوی (۱۹۹۱) و عبدالله (۱۹۷۵) چنین می گوید:

1- Gardner

2- Lambert

3- Dornyei

4- Kraemer

5- Clement, Dornyei & Noels

دلایل یادگیری زبان انگلیسی در میان زنان مسلمان ایرانی... / ۷

"تفاوت بین فراگیران زن و مرد در دلیل انضمامی برای یادگیری زبان را می‌توان به نقش متفاوت مردان و زنان در جوامع اسلامی و یا جوامع عربی محافظه کار نسبت داد. نتایج مصاحبه با زنان و خانواده آنها موید چنین مطلبی است. رفتار و فعالیت‌های زنان در جوامع عربی سنتی محدود است و برای یافتن شغل مورد تشویق قرار نمی‌گیرند (سدوی ۱۹۹۱). بعلاوه رژیم‌های دموکراتیک در جوامع عربی وجود ندارد و زنان عربی در خانواده و در سطح جامعه از تبعیض رنج می‌برند. این تبعیض اولاً به واسطه زن بودن آنان در مقابل مردان در سطح خانواده است و ثانیاً به عنوان زنان در کنار مردان در سطح جامعه در کشورهای عربی است که توسط دیکتاتورها اداره می‌شود (سدوی ۱۹۹۱) جامعه اسلامی خلط جنسیت را ممنوع می‌داند و اسلام نحوه لباس پوشیدن زنان، نحوه روش زندگی آنها و ماهیت نحوه ارتباط بین زنان و مردان را دیکته می‌کند. (عبداله ۱۹۷۵) (سلیم، ۱۹۹۷: ص ۱۲۶) در تحقیقی دیگر سلیم اینگونه نتیجه‌گیری می‌کند: عمدتاً دلایل یادگیری فراگیران مرد ابزاری است در حالی که دلیل زنان برای یادگیری زبان عمدتاً انضمامی و همسان‌سازی با جامعه کانادایی است. (سلیم ۱۹۹۵: ص ۳۲۳)

با توجه به نقش عوامل محیطی و تعیین دلایل یادگیری زبان انگلیسی، در دو تحقیق در ایران که بر اساس مدل گاردنر انجام شده دلیل یادگیری زبان، انضمامی و ابزاری ذکر شده (دستغیب ۱۹۹۶ و رمضانین ۱۹۹۷) و در تحقیق سوم، (ستوده نما ۲۰۰۲) چهار دلیل عمده برای یادگیری زبان ارائه شده است:

- ۱- دلیل ابزاری کلی^۱ (مثال: می‌خواهم زبان انگلیسی یاد بگیرم تا بتوانم از آن برای استفاده از کامپیوتر و یا خواندن مجلات و... استفاده کنم)
- ۲- دلیل ابزاری مالی^۲ (مثال: می‌خواهم زبان انگلیسی یاد بگیرم تا بتوانم با استفاده از آن شغل بهتری داشته باشم و یا پول بیشتری کسب کنم)

1- general instrumental

2- financial instrumental

۳- دلیل انضمامی^۱ (مثال: از اینکه ایرانی هستم خجالت می‌کشم و یا اینکه دوست دارم از

نظر هویت همانند آمریکایی‌ها باشم)

۴- دلیل ضد انضمامی^۲ (مثال: می‌خواهم زبان یاد بگیرم تا مبلغی برای فرهنگ خود باشم)

۳- روش تحقیق

۳-۱- جامعه آماری

در این تحقیق ۴۵۶ نفر از چهار دانشگاه تهران، الزهراء، علامه طباطبایی و شهید بهشتی در رشته مترجمی و ادبیات انگلیسی شرکت کردند. ۶ نفر از افرادی که مسلمان نبودند از تحقیق حذف شدند و مابقی (۴۴۹ نفر) شامل دانشجویان سال اول تا چهارم که پرسشنامه را کامل و یا ناقص پر کرده بودند، جامعه آماری این تحقیق را تشکیل دادند.

۳-۲- ابزار

در این تحقیق پرسشنامه‌ای مشتمل بر دو بخش مورد استفاده قرار گرفت. بخش اول (پرسشنامه ستوده نما ۲۰۰۲) شامل ۴۳ سوال است که دلایل یادگیری زبان را مورد تحقیق قرار داده و بخش دوم یعنی اطلاعات مشتمل بر تعیین جنسیت، سن، رشته، مذهب و دانشگاه است.

۳-۳- روش اجرایی

در پر کردن پرسشنامه نیازی بر ذکر نام نبود لذا شرکت‌کنندگان می‌توانستند آزادانه نظرات خود را منعکس کنند. به علاوه جهت حصول اطمینان از داشتن وقت کافی برای پر کردن پرسشنامه امکان پر کردن فرمها در منزل به آنها داده شد.

۴- یافته‌ها

جهت یافتن میزان همبستگی بین عامل اول یعنی سن و دلایل یادگیری زبان، از همبستگی پیرسون استفاده شد که در این زمینه ارتباط معناداری ملاحظه نشد. عامل دوم «رشته» نیز

1- integrative

2- anti-integrative

دلایل یادگیری زبان انگلیسی در میان زنان مسلمان ایرانی... / ۹

عامل تعیین کننده‌ای در دلیل یادگیری زبان نبود. به عبارت دیگر بر اساس تحلیل واریانس یکطرفه دانشجویان رشته مترجمی و رشته ادبیات تفاوت معناداری در ۴ دلیل یادگیری زبان نداشتند. در بررسی عامل سوم «دانشگاه» نتایج حاصله از تحلیل واریانس یکطرفه حاکی از وجود تفاوت معنادار بین دانشگاه‌ها از سویی در دلیل انضمامی ($F_{(۴,۳۳)} = ۴/۸۴۱$) که در سطح $۰/۰۰۲$ معنادار است و از سویی دیگر در دلیل ضد انضمامی ($F_{(۴,۱۱۷)} = ۴/۷۶۵$) که در سطح $۰/۰۰۳$ معنادار است برای یادگیری زبان انگلیسی بود.

جدول شماره ۱، آمار توصیفی مربوط به ۴ دانشگاه را نشان می‌دهد. بر اساس آزمون تعقیبی شفه مشخص گردید که تفاوت معنادار در دلیل انضمامی بین دانشگاه الزهرا و شهید بهشتی و تفاوت معنادار در دلیل ضد انضمامی بین دانشگاه الزهرا و علامه طباطبایی از یکسو و دانشگاه الزهرا و شهید بهشتی از سوی دیگر وجود دارد.

همانگونه که در جدول شماره ۱ مشخص است در دلیل انضمامی میانگین پایینتر مربوط به دانشگاه الزهرا ($X = ۴۴/۷۵۰۰$) و میانگین بالاتر ($X = ۵۵/۰۵۰۰$) به دانشگاه شهید بهشتی تعلق دارد.

در حالیکه در دلیل ضد انضمامی میانگین از بالا به پایین به ترتیب به دانشگاه‌های الزهرا، تهران، علامه و شهید بهشتی مربوط می‌شود. در خصوص متغیر «جنسیت» نکته حائز اهمیت آن است که تحلیل واریانس یکطرفه دلالت بر تفاوت معنادار بین مردان و زنان در دلیل ضد انضمامی دارد ($P < ۰/۰۰۵$ Sig = $۶/۳۹۳$) و در انواع دلایل دیگر تفاوت معناداری وجود ندارد. جدول شماره ۲ آمار توصیفی مربوط به مردان و زنان را با ۴ دلیل یادگیری نشان می‌دهد.

۵- تجزیه و تحلیل

اگرچه دلایل یادگیری زبان، خود به تنهایی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است نقش متغیرهای دیگر بر آنها نیز قابل انکار نیست. در میان عوامل فوق‌الذکر، سن و رشته تحصیلی عامل تعیین کننده‌ایی در دلایل یادگیری زبان نیستند ولی جنسیت و دانشگاه دو عامل عمده محسوب

می‌شوند. سلیم (۱۹۹۷) معتقد است از آنجا که زنان مسلمان در کشور خود تحت فشار هستند وقتی به خارج از کشور می‌روند بیش از مردان تحت تاثیر محیط قرار می‌گیرند و بیش از آنان علاقه به همسان‌سازی خود با افراد آن جامعه پیدا می‌کنند. بر اساس نتایج تحقیق حاضر دلیل زنان مسلمان ایرانی برای یادگیری زبان انگلیسی عدم همسان‌سازی با فرهنگ مقابل بوده است که در واقع با ادعای سلیم کاملاً مخالف است.

در تفسیر نتیجه حاصل از این تحقیق در خصوص نقش جنسیت در ایران ممکن است دو انتقاد مطرح شود. نخست آنکه از آنجا که زنان مسلمانی که در ایران زندگی می‌کنند و در این تحقیق شرکت کرده‌اند به خارج از ایران نرفته‌اند لذا طرح مسئله دلیل انضمامی و یا ضد انضمامی در خصوص آنها بی‌مورد به نظر می‌رسد. در پاسخ می‌توان اظهار داشت که امکان داشتن دلیل انضمامی و یا ضد انضمامی برای کلیه افرادی که در خارج از محیط فراگیری زبان اصلی هستند نیز وجود دارد. ممکن است دلیل یادگیری زبان انگلیسی برای فردی علاقه یا عدم علاقه به فرهنگ مقابل باشد و دقیقاً به واسطه همسان‌سازی یا عدم همسان‌سازی با آن جامعه زبان را فراگیرد. اگرچه قاعدتاً و منطقاً دلایل استفاده ابزاری از زبان جهت دستیابی به اهداف دیگر دلیل قوی‌تری به نظر می‌رسد و به همین دلیل نیز در تحقیق سلیم (۱۹۹۵) دقیقاً این احتمال وجود دارد که زنان مورد مطالعه او از ابتدا در کشورهای عربی خود با دلیل انضمامی زبان را فرا می‌گرفتند و پس از رفتن به کشور کانادا این دلیل صرفاً بروز ظاهری پیدا نموده است. زیرا هیچ نکته‌ای در تحقیق سلیم حاکی از بررسی دلایل یادگیری زبان توسط این افراد در کشور خود وجود ندارد.

نکته دومی که ممکن است مطرح شود آن است که زنان مسلمان در ایران مانند زنان کشورهای عربی که در تحقیق سلیم به آنها اشاره شده جرات ابراز عقیده ندارند و لذا نتایج تحقیق در خصوص آنان قابل اعتماد نیست. در این خصوص باید عنوان نمود همانگونه که در روش اجرایی ذکر شد پرسشنامه‌ها بدون نام بود لذا افراد شرکت‌کننده آزادانه می‌توانستند اظهار نظر کنند. نکته دیگری که در تحقیق سلیم در خصوص نقش جنسیت قابل ذکر به نظر می‌رسد

دلایل یادگیری زبان انگلیسی در میان زنان مسلمان ایرانی... / ۱۱

آن است که سلیم (۱۹۹۷) واژه‌های ابهام‌دار بکار می‌برد واژه‌هایی که خوانش‌های متفاوتی از آنها در اسلام مطرح است. به عنوان مثال وقتی سلیم به نقل از عبدالله (۱۹۷۵) عنوان می‌کند که "جوامع مسلمان از با هم بودن زنان و مردان جلوگیری می‌کنند" و یا عنوان می‌دارد که "اسلام نوع لباس زنان، نحوه زندگی و نحوه تعامل زنان و مردان را دیکته می‌کند" باید دقت داشت که او با استفاده از این واژه‌های ابهام‌دار تلاش بر اثبات این نکته دارد که اولاً این موارد، محدودیت و فشار ایجاد می‌کند و لذا زنان مسلمان پس از عزیمت به کانادا تلاش بر همسان‌سازی خود با افراد جامعه کانادایی می‌کنند. ثانیاً این نوع همسان‌سازی باعث فراگیری بهتر زبان می‌شود که البته در خصوص موارد مطرح شده هیچگونه کار تحقیقاتی صورت نپذیرفته است تا بر این امر دلالت داشته باشد که نوع خاص روابط زن و مرد در جامعه کاری و یا نوع خاص لباس زنان مانع از یادگیری زبان می‌شود. به عبارت دیگر تحقیقات، زبان خاص خود یعنی استدلال را می‌طلبد.

در خصوص نقشی که عامل دوم یعنی دانشگاه در دلیل یادگیری زبان ایفا نموده است بر اساس نتایج حاصل، دانشگاه الزهرا در دلیل ضد انضمامی با دانشگاه علامه تفاوت معنادار داشت و بالاتر از دانشگاه علامه طباطبایی بوده است. در توجیه این مورد عامل عمده را می‌توان باز هم تاثیر جنسیت لحاظ نمود. همانگونه که جدول ۳ نشان می‌دهد از آنجا که دانشگاه الزهراء صرفاً تک جنسیتی است بیش از سایر دانشگاه‌ها به دلیل ضد انضمامی تمایل نشان می‌دهد و چون دانشگاه تهران بعد از دانشگاه الزهراء، کمترین تعداد جنس مذکر را داراست و نسبت زنان به مردان تقریباً پنج به یک می‌باشد طبیعی است که تفاوت معناداری با دانشگاه الزهراء نداشته باشد. از سوی دیگر عدم تفاوت معنادار دانشگاه الزهراء با دانشگاه شهید بهشتی نیز به واسطه تعداد کم شرکت‌کنندگان مرد بوده است و در واقع بیشترین تفاوت، یعنی تفاوت معنادار، میان دانشگاه الزهراء و علاوه طباطبایی است که بیشترین شرکت‌کنندگان مرد را دارا است.

در بررسی تاثیر عوامل مختلف از جمله سن، رشته تحصیلی، دانشگاه و جنسیت بر دلیل یادگیری زبان، دو عامل جنسیت و دانشگاه نقش بسزایی دارند. علیرغم نظر سلیم مبنی بر اینکه زنان مسلمان به واسطه فشارهای اسلام در کشور خود پس از رفتن به کانادا، بیش از مردان تمایل به همسان سازی با افراد آن جامعه نشان می‌دهند و لذا زبان را بهتر فرا می‌گیرند، نتایج حاصل از این تحقیق در ایران نمایانگر آن است که زنان مسلمان ایرانی دقیقاً دلیل یادگیری زبان را عدم همسان‌سازی با کشورهای زبان دوم ذکر می‌کنند. عامل دانشگاه نیز تحت تاثیر عامل جنسیت نمایانگر تفاوت دانشگاه الزهراء (با بیشترین افراد شرکت‌کننده زن) با دانشگاه علامه (با بیشترین افراد شرکت‌کننده مرد) است که دلیل آنها برای یادگیری زبان انگلیسی عدم همسان‌سازی با جامعه زبان دوم است لذا سلیم باید در اطلاق واژه اسلام و طرح محدودیت‌ها در آن به کلیه کشورها محتاط‌تر و در خوانش و استفاده از واژه‌های کلیدی در تحقیقات دقیق‌تر باشد.

منابع

- Clement R. Dornyei, Z. and Noels, K. A.(1994) . Motivation, self-confidence, and group cohesion in foreign language classroom . Language Learning, 44:3,417-448.
- Dastgheib, A.(1996). The role of attitudes and motivation in second/foreign language learning. Unpublished ph.D. dissertation, Azad University.
- Dornyei, Z.(1990). Conceptualizing motivation in foreign language learning. Language Learning:40:1, 45-78
- Gardner, Robert. C. and Lambert, Wallace E.(1959). Motivational variables in second language acquisition. Canadian Journal of psychology, 13,266-272.
- Gardner, Robert C. and Lambert, Wallace E. (1972) Attitudes and motivation in second language Learning . Newbury House: Rowley, MA.

- Gardner, Robert C. (1983). Learning another Language : A true social psychological experiment .Journal of language and social psychology, 2,219-240.
- Gardner Robert C. (1985).The Attitude/Motivation Test Battery :Technical report.University.
- Kraemer ,R. (1993). Social psychological factors related to the study of Arabic among Israeli high school students. Studies in Second Language Acquisition, 15, 83-105.
- Ramezani, M.(1997). Motivation of language learning among undergraduate English major students in shiraz University. MA thesis, shiraz university.
- Salim, Abu-Rabia.(1995).Attitudes and cultural background and their relationship to English in a multicultural social context: The case of male and female Arab immigrants in canada. Educational psychology, 15:3,323-335.
- Salim, Abu-Rabia.(1997).Gender differences in Arab students attitudes toward Canadian society and second language learning. Journal of social psychology, 137:1,125-129.
- Sotoudenama Elaheh.(2002).Motivation, attitude and English language learning : a case of Iranian Undergraduate English major students unpublished ph.D. dissertation, allameh tabatabaai university.

جدول شماره ۱- آمار توصیفی شرکت‌کنندگان در دانشگاه‌های مختلف با دلایل

متفاوت برای یادگیری زبان انگلیسی

انحراف معیار	میانگین	تعداد	دانشگاه	دلایل یادگیری زبان
۱۳.۵۸۸۰	۶۶.۷۲۶۲	۸۴	تهران	ابزاری مالی
۱۴.۱۵۵۲	۶۲.۴۵۱۰	۱۰۲	الزهرا	
۱۴.۵۷۲۸	۶۵.۵۶۳۷	۲۰۴	علامه طباطبایی	
۱۵.۵۳۷۱	۶۴.۰۵۶۶	۵۳	شهید بهشتی	
۱۴.۴۴۶۴	۶۴.۸۱۷۱	۴۴۳	جمع	
۹.۹۳۱۸	۸۰.۴۰۷۲	۷۸	تهران	ابزاری کلی
۱۰.۷۶۹۰	۷۶.۹۸۰۰	۹۷	الزهرا	
۱۰.۱۷۶۳	۷۷.۳۷۵۶	۱۸۲	علامه طباطبایی	
۸.۹۳۵۵	۷۶.۰۲۹۴	۴۸	شهید بهشتی	
۱۰.۱۹۶۱	۷۷.۷۰۵۲	۴۰۵	جمع	
۱۵.۰۸۶۶	۷۳.۷۶۹۴	۸۳	تهران	ضد انضمامی
۱۳.۲۴۳۷	۷۸.۹۰۷۶	۱۰۲	الزهرا	
۱۶.۰۴۱۱	۷۱.۹۷۱۴	۲۰۰	علامه طباطبایی	
۱۳.۱۴۳۷	۷۱.۳۷۱۴	۵۰	شهید بهشتی	
۱۵.۱۵۴۵	۷۳.۸۷۱۹	۴۳۵	جمع	
۱۵.۰۰۷۶	۴۹.۰۱۹۰	۷۹	تهران	انضمامی
۱۷.۱۶۷۰	۴۴.۳۵۶۴	۱۰۱	الزهرا	
۱۵.۹۸۳۸	۴۹.۵۸۱۲	۱۹۱	علامه طباطبایی	
۱۱.۸۰۷۲	۵۵.۰۵۰۰	۵۰	شهید بهشتی	
۱۵.۹۲۲۲	۴۸.۸۷۱۷	۴۲۱	جمع	

دلایل یادگیری زبان انگلیسی در میان زنان مسلمان ایرانی... / ۱۵

جدول شماره ۲- آمار توصیفی مردان و زنان با دلایل متفاوت برای یادگیری زبان انگلیسی

انحراف معیار	میانگین	تعداد	جنسیت	دلایل یادگیری زبان
۱۴۶۰۰۸۱	۶۵،۹۷۴۰	۷۷	مرد	ابزاری- مالی
۱۴،۴۹۲۶۶	۶۴،۸۵۴۷	۳۴۴	زن	
۱۱،۷۱۵۲۸	۷۶،۰۹۵۵	۶۹	مرد	ابزاری کلی
۹،۶۸۹۰۰	۷۸،۰۳۱۷	۳۱۵	زن	
۱۷،۲۴۶۹۳	۶۹،۸۸۷۲	۷۶	مرد	ضد انضمامی
۱۴،۵۰۹۵۴	۷۴،۷۱۸۱	۳۳۷	زن	
۱۴،۴۲۷۶۱	۵۰،۴۵۱۴	۷۲	مرد	انضمامی
۱۵،۹۸۱۹۹	۴۸،۶۲۳۹	۳۲۷	زن	

جدول شماره ۳- تعداد مردان و زنان در چهار دانشگاه

جمع	تعداد	جنسیت	دانشگاه
۸۳	۱۳	مرد	تهران
	۷۰	زن	
۹۳	-	مرد	الزهرا
	۹۳	زن	

۱۶ / فصلنامه پازند

۲۰۹	۵۱	مرد	علامه طباطبائی
	۱۵۸	زن	
۵۵	۱۴	مرد	شهید بهشتی
	۴۱	زن	
۴۴۰			جمع

سید کد ۱۹